

Γρηγόριος Ξενόπουλος

«Η γάτα του παπά»

► Θέμα:

Το μαγάρισμα (= το λέρωμα) της Αγίας Πρόθεσης της εκκλησίας από τη γάτα και η προσπάθεια του παπα-Ζήσιμου να σώσει το ζώο από την οργή της παπαδιάς και να δικαιολογήσει τη βέβηλη (= ασεβή) πράξη.

► Ενότητες - Πλαγιότιτλοι:

- **1η ενότητα:** «Πέρασε ήσυχα... της έστειλε το Χρήστο»: Η ζημιά της γάτας και οι ενέργειες του παπά.
- **2η ενότητα:** «Να μου δώσεις... Τα σημάδια ήταν ολοφάνερα»: Οι υποψίες και οι οργισμένες αντιδράσεις της παπαδιάς.
- **3η ενότητα:** «Παπά, τι μου κρύβεις;... Ξέρεις αγάπη που τση έχει;»: Η ομολογία του παπά και η εξαφάνιση της γάτας.
- **4η ενότητα:** «Μ' αυτό ήταν... θα την περιόριζε»: Σκέψεις του παπά για τη σωτηρία της γάτας.
- **5η ενότητα:** «Σ' όλο αυτό το διάστημα... να πατήσει εδώ μέσα»: Η εμφάνιση της γάτας και το ασφαλές κρύψιμό της από τον παπά.
- **6η ενότητα:** «Έτσι ο παπα-Ζήσιμος... Δε μου γλιτώνει!»: Επιχειρήματα του παπά για τη δικαιολόγηση της γάτας.

► Χαρακτηρισμός προσώπων:

- 1. Παπα-Ζήσιμος:** Ευαίσθητος, συναισθηματικός, ταραγμένος, απελπισμένος, ένοχος, ήπιος, διαλλακτικός, κατευναστικός.
- 2. Παπαδιά:** Δυναμική, αποφασιστική, αυστηρή, ανελέητη, σκληρή, καχύποπτη, αυθόρμητη και εκρηκτική, πανέξυπνη.
- 3. Χρήστος:** Ταραγμένος και απελπισμένος, υπάκουος στον παπά, δεν ξέρει να λέει ψέματα.

► Αφηγηματική τεχνική:

- **Τριτοπρόσωπη αφήγηση.**
- Ο αφηγητής είναι **παντογνώστης**, δε συμμετέχει δηλαδή στα γεγονότα αλλά τα γνωρίζει, όπως και τις σκέψεις και τα συναισθήματα των ηρώων του.

► Αφηγηματικοί τρόποι:

1. Αφήγηση.
2. Περιγραφή.
3. Διάλογος.

► Γλώσσα - Ύφος - Τόνος:

- **Γλώσσα:** Απλή δημοτική με ορισμένους ιδιοματισμούς της επτανησιακής διαλέκτου (π.χ. κλαμπανάρος, τση, παπαδιάς, παστρέψω, εμαγάρισε, ματαπείς, αμπονόρα, φούρκα κ.ά.).
- **Ύφος:** Απλό, ρεαλιστικό, γλαφυρό.
- **Τόνος:** Χιουμοριστικός, στο τέλος διδακτικός.

► Εκφραστικά μέσα:

1. Μεταφορές: «ζητώντας τον ουρανό», «ξεκουτιάστηκε», «Μη με σκοτίζεις», «δε μου περισσεύει όρεξη», «Κι αν δεν τη σκοτώσω από το ξύλο», «Καπνός εγίνηκε», «έπρεπε να καταπνίξει τη συμπάθειά του», «μαλακότερη σκέψη», «πετάχθηκε αμέσως», «θα την κάμω εγώ που να με θυμάται», «έπειτα τη λογαριάζω εγώ».

2. Παρομοιώσεις: «σαν να κατάλαβε», «σαν βρεμένη», «Σαν να μην έφτανε».

3. Προσωποποιήσεις: «με χέρι βιαστικό και φοβισμένο», «χωρίς να πάρει είδηση το σπιτικό».

4. Εικόνες: Η εικόνα της κυριακάτικης προετοιμασίας του παπά, η ηχητική εικόνα του χτυπήματος στην πόρτα, η εικόνα της αντίδρασης του παπά στην είδηση, η εικόνα των σκεπασμάτων της Αγίας Πρόθεσης, η εικόνα της παπαδιάς, η εικόνα της λερωμένης Πρόθεσης, η ηχητική εικόνα των ουρλιαχτών της παπαδιάς, η ηχητική εικόνα του νιαουρίσματος, η οσφρητική εικόνα του ραγού (= φαγητού με κρέας και λαχανικά ή όσπρια), η εικόνα του παπά να αρπάζει τη γάτα κ.ά.

► Ερωτήσεις:

1. Να χωρίσετε το κείμενο σε ενότητες και να δώσετε έναν πλαγιότιτλο στην καθεμία.

2. Γιατί η παπαδιά αντιδρά κατ' αυτόν τον τρόπο;

3. Η συμπεριφορά του παπά στην ιστορία του διηγήματος συνάδει με την επαγγελματική του ιδιότητα; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.